

Odborná príprava advokátov v oblasti právnych predpisov EÚ v Nemecku
Zodpovedajúce organizácie: Spolková advokátska komora (Bundesrechtsanwaltskammer) a Nemecké združenie advokátov (Deutscher Anwaltverein)

OPIS VNÚTROŠTÁTNEHO SYSTÉMU ODBORNEJ PRÍPRAVY ADVOKÁTOV v Nemecku	
1. Prístup k profesii	
Vysokoškolské vzdelanie/univerzitné vzdelanie	ÁNO
Právnické vzdelanie je povinné	NIE Na vykonávanie profesie advokáta nie je potrebný žiadny vysokoškolský titul, ale študenti práva musia zložiť právnickú skúšku organizovanú štátom (pozri ďalej) až po ukončení svojho vysokoškolského štúdia (4 roky). Časť skúšky, ktorá je venovaná špecializovaným oblastiam práva (vyberá si ich študent) a ktorá predstavuje 30 % celej skúšky, organizuje a vykonáva univerzita, ale v praxi sa väčšia pozornosť venuje známkam získaným v rámci štátnej skúšky venovanej povinným oblastiam práva.
Ako sa stať plnohodnotným právnikom:	<ul style="list-style-type: none"> • Prvá štátna skúška (Erstes Staatsexamen) (po ukončení univerzitného štúdia), ktorú organizuje Justizprüfungsamt, štátny orgán správy justície, obsahuje univerzitnú časť skúšky (pozri vyššie). • Ukončenie dvojročnej koncipientskej praxe spoločnej pre všetky právnické profesie, ktorú organizuje štát (odvolacie súdy). V obdobiach zvýšeného záujmu o prístup k právnickým profesiám sa v dôsledku obmedzených kapacít odbornej prípravy môže stať, že kandidáti musia po prvej štátnej skúške čakať až jeden rok, kým ich pripustia ku koncipientskej praxi. • Druhá štátna skúška (Zweites Staatsexamen), Justizprüfungsamt. • Registrácia v advokátskej komore • Uchádzači na základe rozsudku vo veci Morgenbesser musia mať rovnocennú kvalifikáciu. <p>V Nemecku neexistuje právnický titul ako v iných krajinách, ale študent musí absolvovať univerzitné štúdium a na konci skladá skúšku zo špecializovaných oblastí práva. Táto skúška však predstavuje iba 30 % celkového výsledku. Aby kandidáti získali úplnú kvalifikáciu advokáta, musia zložiť prvú štátnu skúšku a neskôr druhú štátnu skúšku. Štandardná dĺžka univerzitného štúdia vrátane prvej štátnej skúšky je 9 semestrov (4,5 roka). Písomná časť prvej štátnej skúšky je ťažšia s mierou neúspechu až 30 %. Pozostáva takmer výlučne z riešenia právne zložitých prípadov (najmä z oblasti hmotného práva), ktoré sú predstavované ako krátke príbehy.</p> <p>Po úspešnom zložení prvej štátnej skúšky musí kandidát absolvovať dvojročnú koncipientskú prax (Referendariat), ktorá je prakticky rovnaká pre všetky budúce právnické profesie. Prax organizujú a z väčšej časti financujú spolkové krajiny.</p> <p>Po ukončení právnej odbornej praxe musí kandidát zložiť druhú štátnu skúšku. Miera neúspechu je oveľa nižšia ako v prípade prvej štátnej skúšky. Písomná časť pozostáva z vypracovávania rozsudkov, obvinení, plnej moci v súdnych procesoch alebo návrhov zmlúv pre právne zložité prípady, ktoré sú predstavované vo forme krátkych aktov. Po úspešnom zložení druhej štátnej skúšky sa konci-</p>

	pient môže stať advokátom s úplnou kvalifikáciou.	
Alternatívne cesty k vykonávaniu povolania:	Neexistujú žiadne alternatívne možnosti prístupu k profesii.	
2. Odborná príprava počas obdobia zaškolenia		
Existuje obdobie zaškolenia?	ÁNO	Každá zo 16 spolkových krajín má svoj vlastný právny základ s rozdielmi, ktoré sa týkajú najmä dĺžky obdobia stráveného v jednotlivých profesiách.
Povinná	ÁNO	Stanovená dĺžka: 2 roky (Referendariat)
Inštitúcie zodpovedné za organizovanie odbornej prípravy v období zaškolenia		<ul style="list-style-type: none"> • Advokátska komora (spolupracuje s odvolacím súdom pri organizovaní časti týkajúcej sa advokátskej profesie) • Verejný orgán (odvolacie súdy organizujú dvojročnú koncipientskú prax po prvej štátnej skúške)
Formy odbornej prípravy v období zaškolenia		<ul style="list-style-type: none"> • Odborná právnická príprava s osobitným vzdelávacím programom spoločným pre všetkých advokátskych koncipientov • Odborná príprava zameraná na iné ako právnické odborné zručnosti • Odborná príprava zameraná na právnické odborné zručnosti • Početné teoretické kurzy, ktoré musí koncipient absolvovať
Prijímacia skúška/kontrola pred obdobím zaškolenia	ÁNO	Kandidáti musia pred začiatkom koncipientskej praxe zložiť prvú štátnu skúšku.
Stanovené osnovy v období zaškolenia	ÁNO	Každá spolková krajina má pre advokátskych koncipientov svoj vlastný vzdelávací program.
Osobitosti týkajúce sa práva EÚ a jazykovej prípravy:	ÁNO	<p>Právny základ:</p> <p>Nemecký zákon o sudcoch Deutsches Richterrecht: V oddiele 5a ods. 2 3. vete je stanovené, že počas štúdia musia povinné predmety obsahovať základné oblasti občianskeho práva, trestného práva, verejného práva a procesného práva vrátane odkazov na európske právo.</p> <p>Pokiaľ ide o koncipientskú prax, tá závisí od spolkovej krajiny, v ktorej ju kandidát vykonáva.</p> <p>Prvá štátna skúška: Spolkové krajiny zodpovedajú za obsah skúšky, ale vo všetkých krajinách sú jej súčasťou základy práva EÚ.</p> <p>Druhá štátna skúška: Vo všetkých spolkových krajinách sú súčasťou skúšky základné znalosti práva EÚ (aspekty</p>

		práva EÚ v občianskom, trestnom a správnom práve). Vo všeobecnosti je možné vyhradiť prinajmenšom posledné 3 mesiace koncipientskej praxe (oblasť špecializácie) problematike práva EÚ.
Obdobie zaškolenia rozdelené do rôznych fáz	ÁNO	Dvojročné obdobie pozostáva z piatich častí odbornej prípravy v rámci zamestnania, z ktorých každá trvá najmenej tri mesiace: odborná príprava so sudcom z oblasti občianskeho práva, odborná príprava s prokurátorom (alebo so sudcom z oblasti trestného práva), odborná príprava v správnom orgáne, najmenej 9 mesiacov odbornej prípravy s advokátom, odborná príprava podľa vlastného výberu kandidáta. Odborná príprava v rámci zamestnania sa vykonáva vo forme teoretických kurzov zameraných najmä na procesné alebo profesijné právo, v trvaní najmenej pol dňa za týždeň.
Hodnotenie / skúška po období zaškolenia	ÁNO	Na konci koncipientskej praxe (18 až 21 mesiacov po jej začiatku) musí kandidát absolvovať písomnú skúšku a potom ústnu skúšku. Obe časti skúšky organizuje a zabezpečuje Justizprüfungsamt. Justizprüfungsamt je štátny orgán zodpovedný za všetky skúšky, ktoré musia absolvovať študenti práva alebo začínajúci advokáti/koncipienti (Referendar).

3. Systém priebežnej/špecializačnej odbornej prípravy

Rozlišovanie medzi priebežnou odbornou prípravou a špecializačnou odbornou prípravou	ÁNO	
Povinnosti týkajúce sa priebežnej/špecializačnej odbornej prípravy	ÁNO	Povinnosti týkajúce sa povinnej odbornej prípravy, ako sú stanovené v spolkových právnych predpisoch (v paragrafe 43a ods. 4 spolkového zákona o advokácii – v nemeckom jazyku: Bundesrechtsanwaltsordnung – BRAO a v paragrafe 15 etického kódexu pre špecializovaných advokátov – v nemeckom jazyku: Fachanwaltsordnung – FAO).
Povinnosti týkajúce sa štúdia cudzích jazykov		Nie sú stanovené žiadne povinnosti, ale kurzy cudzích jazykov sú súčasťou vzdelávacieho programu univerzít.
Povinnosti týkajúce sa obsahu práva EÚ v súvislosti s priebežnou/špecializačnou odbornou prípravou	ÁNO	Znalosť práva EÚ je potrebná pre špecializáciu Fachanwalt (špecializovaný advokát) (pozri paragraf 2 ods. 3 etického kódexu Fachanwaltsordnung – FAO). Oblasť práva EÚ je súčasťou povinností týkajúcich sa odbornej prípravy špecializovaných advokátov Fachanwälte (najmenej 10 hodín ročne). K dispozícii je aj mnoho kurzov zahŕňajúcich kontext práva EÚ, napríklad v rámci rodinného práva, dedičského práva, daňového práva, distribučného práva, otázok konfiškácií, návrhu zmlúv atď. Právny základ: <ul style="list-style-type: none"> • Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO) • Fachanwaltsordnung (FAO) • Priebežná odborná príprava: paragraf 43a ods. 6 BRAO • Odborná príprava v oblasti práva EÚ: paragraf 14 FAO (napríklad paragraf 14m FAO) Spolkovým zákonom o advokácii (Bundesrechtsanwal-

		tsordnung – BRAO) sa riadia všetky otázky týkajúce sa advokátov vo všeobecnosti, kým v etickom kódexe pre špecializovaných advokátov (Fachanwaltsordnung – FAO) sú stanovené pravidlá špecializácie advokátov a kvalifikácie tých advokátov, ktorí chcú mať oprávnenie používať titul špecializovaných advokátov (Fachanwalt).
4. Akreditačné systémy a poskytovatelia odbornej prípravy		
Možnosť akreditácie/požiadavky na akreditáciu	V Nemecku nie je zavedený formálny akreditačný systém. Kurzy odbornej prípravy preto ponúkajú mnohí poskytovatelia. Kurzy jednotlivých poskytovateľov sa uznávajú, ak spĺňajú kritériá podľa etického kódexu Fachanwaltsordnung (obsahový a časový rámec musí byť dodržaný).	
Počet poskytovateľov odbornej prípravy, ktorí zabezpečujú činnosti priebežnej odbornej prípravy	Advokátska komora nemá k dispozícii presné údaje o poskytovateľoch odbornej prípravy v Nemecku. Je možné, že ich je viac ako 50.	
Typ poskytovateľov odbornej prípravy, ktorí zabezpečujú akreditované činnosti priebežnej odbornej prípravy	<ul style="list-style-type: none"> • Advokátska komora • Organizácia riadená alebo založená advokátskou komorou • Súkromný komerčný poskytovateľ odbornej prípravy • Súkromný alebo verejný neziskový poskytovateľ odbornej prípravy (pozri odsek „Možnosť akreditácie“: poskytovatelia nepotrebujú akreditáciu) 	
Počet poskytovateľov odbornej prípravy, ktorí zabezpečujú činnosti špecializačnej odbornej prípravy	Počet poskytovateľov odbornej prípravy sa nedá určiť , pretože nie je známe, koľko poskytovateľov odbornej prípravy existuje v Nemecku.	
Typ poskytovateľov odbornej prípravy, ktorí zabezpečujú akreditované činnosti špecializačnej odbornej prípravy	Neexistuje formálna akreditácia, ale poskytovateľmi odbornej prípravy sú: <ul style="list-style-type: none"> • advokátske komory a združenia advokátskych komôr, • Deutsches Anwaltsinstitut (DAI) v spojení so Spolkovou advokátskou komorou (Bundesrechtsanwaltskammer – BRAK), • Deutsche AnwaltAkademie (DAA) v spojení s Nemeckým združením advokátov (Deutscher Anwaltverein – DAV), • súkromní poskytovatelia odbornej prípravy • vysoké odborné školy (Fachhochschulen) a právnické školy. 	
Činnosti a metódy		
Druhy činnosti odbornej prípravy prípustné v rámci povinnej priebežnej alebo špecializačnej odbornej prípravy	<ul style="list-style-type: none"> • Osobná účasť na seminároch odbornej prípravy • Absolvovanie seminárov diaľkovej odbornej prípravy • Absolvovanie modulov elektronického vzdelávania • Sledovanie webového seminára (webinára) • Absolvovanie aktivít zmiešaného učenia • Účasť na konferenciách odbornej prípravy • Účasť na činnostiach odbornej prípravy v úlohe školiteľa alebo učiteľa • Písanie/publikovanie 	Účasť na činnostiach odbornej prípravy v inom členskom štáte: Áno , započítava sa to do plnenia povinností týkajúcich sa odbornej prípravy.
5. Dohľad nad činnosťami odbornej prípravy		
Organizácie, ktoré sa podieľajú na dohľade nad činnosťami priebežnej odbornej prípravy	Hlavnými poskytovateľmi odbornej prípravy sú regionálne advokátske komory, inštitút DAI (Deutsches Anwaltsinstitut) a akadémia DAA (Deutsche AnwaltAkademie).	

	Regionálne advokátske komory sú zodpovedné za priebežnú odbornú prípravu špecializovaných advokátov (Fachanwälte).
Postup dohľadu	Špecializovaní advokáti (Fachanwälte) musia predložiť dôkaz (osvedčenie o účasti), že sa zúčastnili odbornej prípravy v trvaní najmenej 10 hodín ročne. Regionálne advokátske komory kontrolujú, či odborná príprava spĺňa stanovené požiadavky. Iba v tom prípade môže advokát naďalej používať titul Fachanwalt (špecializovaný advokát).